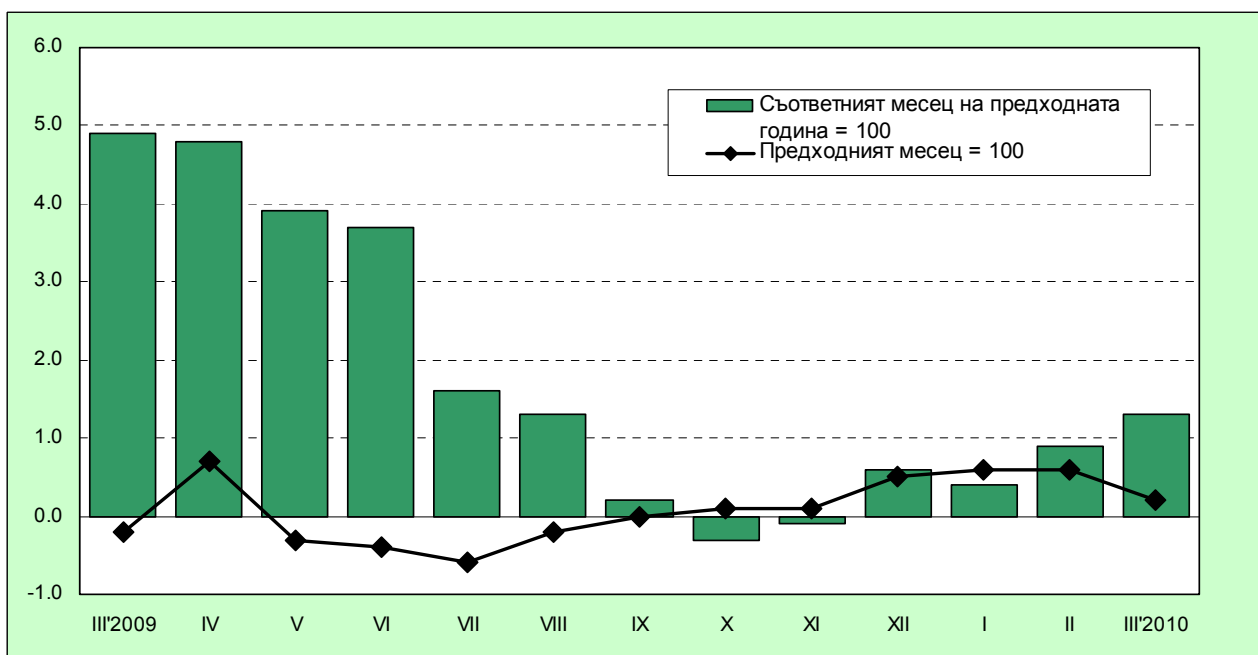

ИНФЛАЦИЯ И ИНДЕКСИ НА ПОТРЕБИТЕЛСКИТЕ ЦЕНИ ЗА МАРТ 2010 ГОДИНА

Индексът на потребителските цени (ИПЦ) за март 2010 г. спрямо февруари 2010 г. е **100.2%**, т.е. месечната инфлация е **0.2%**. Инфлацията от началото на годината (март 2010 г. спрямо декември 2009 г.) е **1.4%**, а годишната инфлация за март 2010 г. спрямо март 2009 г. е **1.3%** (табл. 1).

Средногодишната инфлация за периода април 2009 - март 2010 г. спрямо периода април 2008 - март 2009 г. е **1.5%**.

През март 2010 г. спрямо предходния месец цените на стоките и услугите в потребителските групи са се променили, както следва:

- хранителни продукти и безалкохолни напитки - намаление с **0.1%**;
- алкохолни напитки и тютюневи изделия - увеличение с **1.7%**;
- облекло и обувки - увеличение с **1.6%**;
- жилища (наеми, текущ ремонт и поддържане), вода, електроенергия, газ и други горива - цените остават на равнището от миналия месец;
- жилищно обзавеждане, домакински уреди и принадлежности и обичайно поддържане на дома - намаление с **0.4%**;
- здравеопазване - цените остават на равнището от миналия месец;
- транспорт - увеличение с **2.3%**;
- съобщения - цените остават на равнището от миналия месец;
- свободно време, развлечения и културен отдих - намаление с **1.5%**;
- образование - цените остават на равнището от миналия месец;
- ресторанти и хотели - намаление с **0.3%**;
- разнообразни стоки и услуги - увеличение с **0.7%**.

През март 2010 г. са се увеличили цените на: сладкарски изделия - с 0.2%, птиче месо - 2.0%, пресни млека - с 0.3%, кайма - с 0.1%, риба и рибни продукти - с 0.8%, сирене - с 0.5%, кашкавал - с 0.3%, яйца - с 9.3%, кисели млека - 0.1%, млечни масла - с 0.7%, маргарин - с 0.2%, растителни масла - с 0.7%, цитрусови и южни плодове - с 0.8%, зрял чесън - с 2.5%, моркови - с 3.5%, зеле - с 0.6%, пипер-всички видове - със 7.1%, леща - с 1.1%, гъби - с 2.6%, захарни и шоколадови изделия - с 0.4%, какао - с 2.6%, минерална вода - с 0.2%, газирани напитки - със 7.2%, вина - с 0.2% и други.

През месеца са се намалили цените на следните хранителни продукти: ориз - с 0.8%, брашно - с 0.7%, хляб - с 0.9%, свинско месо - с 1.6%, месо от едър рогат добитък - с 0.7%, трайни колбаси - с 0.6%, домати - с 12.8%, краставици - с 11.8%, захар - с 0.1%, листни зеленчуци и репички - с 3.4%, зеленчукови сокове и нектари - с 0.6%, бира - с 0.4% и някои други.

В групите на нехранителните стоки и услугите през март са се увеличили цените на облекло - с 0.5%, обувки - с 4.4%, тютюневи изделия - с 2.3%, наеми за жилища - с 1.2%, водоснабдяване - с 0.8%, канализационни услуги и услуги за пречистване на водата - с 0.2%, газообразни горива за битови нужди - с 2.0%, течни горива за битови нужди - с 5.6%, дизелово гориво - с 5.5%, автомобилен бензин А95Н - с 6.0%, автомобилен бензин А98Н - с 5.8%, моторни и смазочни масла за ЛТС - с 0.2%, градинарство и цветарство - с 4.3%, автомобили - с 0.6%, бижута и часовници - с 0.9%, социални услуги - с 0.7% и други.

Намаление е регистрирано при: събиране и изхвърляне на битови отпадъци - с 1.9%, хладилници и фризьери - с 0.7%, услуги за текущ ремонт и поддържане на жилище - с 0.9%, перални и съдомиялни машини - с 3.3%, препарати за почистване - с 0.1%, пътнически таксата - с 0.2%, автобусен междуселищен транспорт - с 0.1%, въздушен транспорт - с 3.9% и други.

През март са увеличени цените на лекарските услуги с 0.5%, цените на стоматологичните услуги са намалели с 0.1%, а цените на лекарствата са на нивото на цените през февруари.

Хармонизираният индекс на потребителските цени (ХИПЦ) за март 2010 г. спрямо февруари 2010 г. е **100.4%**, т.е. месечната инфлация е **0.4%**. Инфлацията от началото на годината (март 2010 г. спрямо декември 2009 г.) е **1.3%**, а годишната инфлация за март 2010 г. спрямо март 2009 г. е **2.4%** (табл. 2).

Средногодишната инфлация за периода април 2009 - март 2010 г. спрямо периода април 2008 - март 2009 г. е **1.7%**.

Според ХИПЦ през март 2010 г. спрямо предходния месец цените на стоките и услугите в потребителските групи са се променили, както следва:

- хранителни продукти и безалкохолни напитки - намаление с **0.1%**;
- алкохолни напитки и тютюневи изделия - увеличение с **1.7%**;
- облекло и обувки - увеличение с **1.7%**;
- жилища (наеми, текущ ремонт и поддържане), вода, електроенергия, газ и други горива - увеличение с **0.2%**;
- жилищно обзавеждане, домакински уреди и принадлежности и обичайно поддържане на дома - намаление с **0.4%**;
- здравеопазване - цените остават на равнището от миналия месец;
- транспорт - увеличение с **1.8%**;
- съобщения - цените остават на равнището от миналия месец;
- свободно време, развлечение и културен отдих - намаление с **1.2%**;
- образование - цените остават на равнището от миналия месец;
- ресторанти и хотели - намаление с **0.8%**;
- разнообразни стоки и услуги - увеличение с **1.8%**.

Индексът на цените за малката по състав кошница за март 2010 г. спрямо февруари 2010 г. е **99.9%**, а от началото на годината (март 2010 г. спрямо декември 2009 г.) е **101.6%** (табл. 3).

През март цените на стоките и услугите от малката кошница за най-бедните 20% домакинства са се променили спрямо предходния месец, както следва:

- хранителни продукти - намаление с **0.2%**;
- нехранителни стоки - цените остават на равнището от миналия месец;
- услуги - увеличение с **0.1%**;

Методологични бележки

Индексът на потребителските цени (ИПЦ) е официален измерител на инфлацията в Република България. Той оценява общото относително изменение на цените на стоките и услугите, използвани от домакинствата за лично (непроизводствено) потребление и се изчислява, като се прилага структурата на крайните парични потребителски разходи на българските домакинства. Основен източник на информация за разходите е изследването на бюджетите на домакинствата в страната. ИПЦ в година t се изчислява при структура на разходите от година $t - 1$.

Хармонизираният индекс на потребителските цени (ХИПЦ) е сравнима мярка на инфлацията на страните от ЕС. Той е един от критериите за ценовата стабилност и за присъединяването на България към Евроразоната. ХИПЦ, както и ИПЦ, измерва общото относително изменение в равнището на цените на стоките и услугите. Двата индекса се изчисляват от една и съща кошница от стоки и услуги и от едни и същи цени, но се различават по използваните тегла. ХИПЦ се изчислява с тегла, представляващи относителните дялове по групи стоки на индивидуалното и колективното потребление на всички домакинства (включително институционалните и чуждестранните) на икономическата територия на страната. Основен източник на информация за теглата са данните от националните сметки. ХИПЦ в година t се изчислява с тегла от година $t - 3$.

Индексът на цените за малката по състав кошница е измерител на средното относително изменение на цените на 100 социално полезни и жизнено необходими стоки и услуги. Теглатата за изчисляване на този индекс представляват относителните дялове на паричните разходи на най-нискодоходните 20% домакинства. Източник на информацията за теглата е изследването на бюджетите на домакинствата в страната. Този индекс в година t се изчислява с тегла от година $t - 1$.

Верижните индекси на потребителските цени измерват изменението на цените през текущия месец спрямо предходния месец. Верижните индекси на потребителските цени са измерители на **месечната инфлация**.

12-месечните индекси на потребителските цени измерват изменението на цените през текущия месец спрямо същия месец на предходната година. 12-месечните индекси на потребителските цени са измерители на **годишната инфлация**.

Индексите на потребителските цени **с натрупване от началото на годината** измерват изменението на цените през текущия месец спрямо декември на предходната година. Индексите на потребителските цени с натрупване от началото на годината са измерители на **натрупаната инфлация от началото на годината**. В месец декември всяка година 12-месечният индекс и индексът с натрупване от началото на годината са равни.

Средногодишните индекси на потребителските цени измерват средното изменението на цените за дванадесетте месеца на текущата година спрямо средното изменение на цените за дванадесетте месеца на предходната година. Средногодишните индекси на потребителските цени са измерители на **средногодишната инфлация**.

Приложения

Таблица 1

Индекси на потребителските цени за март 2010 година

(Проценти)

Потребителски групи	2009 - тегла - %	III.2010		
		предходният месец = 100	при база XII.2009	съответният месец от предходната година = 100
00 Общо	100.000	100.2	101.4	101.3
01 Хранителни продукти и безалкохолни напитки	35.374	99.9	102.2	97.7
02 Алкохолни напитки и тютюневи изделия	5.557	101.7	103.9	119.5
03 Облекло и обувки	3.714	101.6	98.2	97.8
04 Жилища (наеми, текущ ремонт и поддържане), вода, електроенергия, газ и други горива	17.405	100.0	100.9	98.6
05 Жилищно обзавеждане, домакински уреди и принадлежности, и обичайно поддържане на дома	4.432	99.6	99.5	99.4
06 Здравеопазване	6.452	100.0	99.9	105.2
07 Транспорт	7.324	102.3	104.0	109.4
08 Съобщения	5.417	100.0	100.0	99.4
09 Свободно време, развлечения и културен отдих	4.052	98.5	100.9	103.8
10 Образование	0.587	100.0	100.3	107.6
11 Ресторанти и хотели	5.872	99.7	100.1	102.3
12 Разнообразни стоки и услуги	3.813	100.7	100.8	103.9
Общо				
Хранителни	36.793	99.9	102.1	97.9
Нехранителни	31.093	101.0	101.4	105.9
Обществено хранене	5.497	100.0	100.6	103.1
Услуги	26.617	99.8	100.7	100.5

Таблица 2

Хармонизирани индекси на потребителските цени за март 2010 година

(Проценти)

Потребителски групи	2007 - тегла - %	III.2010			
		2005 = 100	предходният месец = 100	при база XII.2009	съответният месец от предходната година = 100
00 Общо	1000.000	135.04	100.4	101.3	102.4
01 Хранителни продукти и безалкохолни напитки	201.215	139.09	99.9	102.1	97.7
02 Алкохолни напитки и тютюневи изделия	54.579	217.68	101.7	103.8	117.9
03 Облекло и обувки	37.378	126.52	101.7	98.7	98.4
04 Жилища (наеми, текущ ремонт и поддържане), вода, електроенергия, газ и други горива	91.637	130.34	100.2	101.1	98.9
05 Жилищно обзавеждане, домакински уреди и принадлежности и обичайно поддържане на дома	52.277	115.54	99.6	99.6	100.1
06 Здравеопазване	51.124	126.16	100.0	99.9	104.3
07 Транспорт	199.470	129.74	101.8	102.6	107.2
08 Съобщения	53.996	94.53	100.0	100.0	99.2
09 Свободно време, развлечения и културен отдих	59.016	118.29	98.8	101.0	103.8
10 Образование	11.221	158.33	100.0	100.3	107.8
11 Ресторанти и хотели	146.343	154.23	99.2	99.6	101.4
12 Разнообразни стоки и услуги	41.744	150.29	101.8	102.0	108.5

Таблица 3

**Верижни индекси на цените за малката кошница от 100 социално полезни и
жизнено необходими стоки и услуги на най-нискодоходните 20%
домакинства за март 2010 година**

Потребителски групи	2009 - тегла - %	(Проценти)
		III.2010 предходният месец = 100
Общо	100.000	99.9
Хранителни продукти и безалкохолни напитки	58.789	99.8
Облекло и обувки	2.927	100.5
Жилища (наеми, текущ ремонт и поддържане), вода, електроенергия, газ и други горива	21.626	100.0
Жилищно обзавеждане, домакински уреди и принадлежности и обичайно поддържане на дома	2.349	99.8
Здравеопазване	6.578	100.2
Транспорт	1.498	99.9
Съобщения	2.216	100.0
Свободно време, развлечения и културен отдих	0.662	100.0
Разнообразни стоки и услуги	3.355	99.9
Общо		
Хранителни	58.789	99.8
Нехранителни	20.361	100.0
Услуги	20.851	100.1